

Un any

Hora darrera hora, s'ha contriscut amb el neguit; i amb la ceguera de la fe s'ha confiat amb l'optimisme d'una incògnita embolcallada d'una esperança on les llusssors de tots els colors reflexen diatribes i cares il·lusions.

D'un mes a l'altre, l'afany—que dona vida a tota ànsia—ha anat fent camí i en el transcurs del qual s'hauran observat les múltiples desviacions, que de no haver estat per l'impuls unànime qui ha escopit el gust de ferro de les cadenes, el resultat tenia el seu final en la fatalitat.

Després de seguir comptant amb avidesa els mesos, i encarats constantment amb les realitats fetes d'una consistència arrencada dels més nobles sacrificis, ha transcorregut un any, l'any més vigorós, l'any més punyent, on els records, les angoixes i el goig, s'estalonen uns amb els altres; un seguit d'incidències de coses, que molt fan pensar i reflexionar i el volum de la truculència mai podrà ésser contada amb tota la seva màxima integritat.

No és possible recordar tot quant s'ha viscut, ha succeït i realitzat durant un període tant curt com és una anyada.

Molt és el cansament, ja que la caminada ha estat llarga i feixuga en un espai de temps just i precís; moltes febrositats degudes a corrents poc sanes; molt neguit i nerviosisme embarga els cossos i el resum de tant molt, condueix a unes latituds insospitades, lloc fecund i fèrtil, on tota la latència consisteix en fer-nos viure embolcallats en les albes llums, que il·luminaran la història per tal de què sigui ben comprès aquest curs de revolució de la terra al vol del sol.

Un any de revolució, equivocal al valor del fruit que ha de produir tota una generació. Revolució, doncs, vol dir deixar format en un moment tot un ordre, que haurà de dur tota una vida, així com també amb una sola exhalació perdre l'esforç lograt o sigui esmerçat en tot un viure.

Això és, que en un any, del res se n'ha de crear tot un pervindre, així com també tot l'edifici d'una generació creada—ben segur amb esforç—ha de quedar esmicolada i desarrelada a fi de donar pas a les noves promocions.

Hem passat un any, i el que no senti la fatiga, una de dues: o no ha treballat i si ho ha fet, no ha posat en l'obra tot l'esforç que de si podria haver donat.

El treball ara i sempre, és i serà la dignificació de l'home.

TEMES D'AGRICULTURA

El cultiu de l'arròs

Encara que el cultiu de l'arròs no sigui cosa pròpia en aquesta comarca del Vallès, ho serà des del punt de divulgació, parlar-ne una mica.

El gra d'aquesta planta és de major consum en el món, per l'aliment del gènere humà, encara que desgraciadament, el seu cultiu a Espanya perjudica la salut dels que a ell es dediquen. L'arrossal és una plaga, però deixa tals utilitats que gairebé, àdhuc, la salut s'hi perd. A Àsia i Amèrica, la collita d'arròs de secà i de regadiu, es fa sense males conseqüències, perquè les circumstàncies són dife-

rents. L'arròs de secà es dona entre tròpics o a la vora d'ells, a favor de les pluges estacionals diàries. El regadiu és substituït per l'aigua corrent sempre que la necessiti. Hi ha l'esperança d'arribar a llibertar el cultiu de l'arròs de les calamitats que l'acompanyen, no sols en l'ordre físic, sinó també en el moral, millorant el mètode alimentós del cultiu. Tres són les espècies que es sembren: El gros o comú, el petit i el «lampiño», de color grisat; s'assembla aquesta a la del blat, amb l'arrel i la palla. Per l'arròs han d'ésser les terres bones i mitjanes, clima temperat, subterra millor l'impermeable. L'arròs es sembra a puny durant el mes de març, en terrenys adequats i adobats. Sortida la planta, es cuida i quan té un

Consell Municipal de Castellar del Vallès

Conselleria de Cultura i Assistència Social

Havent decidit organitzar unes classes d'infermera a càrrec de persona competent, es fa públic que dilluns, dia 19, quedarà oberta la matrícula d'inscripció a les oficines municipals, podent demanar llur ingrés totes les dones solteres compreses entre els 18 i els 30 anys.

Castellar del Vallès, juliol del 1937.

El Conseller President,
Lluís Montagut

pam d'altura es procedeix al seu transplantament. Es prepara el terreny, és a dir, anivellar-lo per quadres, tornar-lo a regar i plantar-lo, deixant de planta a planta, un pam i mig més o menys i augmentar l'aigua fins que pugi dos dits sobre la superfície de la terra. L'aigua ha d'ésser freqüent o contínua; quan el gra va a madurar, es tanca l'entrada de l'aigua, regant-lo més tard.

Es sega l'arròs com el blat, amb la diferència de lligar les garbes. Quan les espigues són seques, es porten als molins per a separar el gra i netejar-lo amb ventiladors i classificar-lo a la vegada, el qual es fa encara a València, a mà. L'arròs és una de les alimentacions més elevades.

Cultius

Col-i-flor, ravenets rodons, col grossa de València, bròquil, col de carxofer, col-i-nap, nap-i-col, i altres.

AGUSTÍ RIFER VILA

CASTELLARENCS!!!

SUBSCRIVIU-VOS A «LA FARGA»

Consell Municipal de Castellar del Vallès

PRESIDÈNCIA

Aquest Consell Municipal, a proposta del Conseller d'Economia i davant l'escassetat de xavalla, va acordar per unanimitat crear una moneda substitutiva de les de coure a base de cartrons per valor de 5, 10 i 25 cèntims, els clixés de les quals per tal que els veïns puguin apreciar llurs característiques, són reproduïts a continuació.

El Consell espera del bon seny i comprensió dels veïns, voldran veure en aquesta emissió tan solament la bona voluntat que anima als dirigents del poble per tal de donar facilitats al desenvolupament del comerç en general i que quedi així resolt el problema local plantejat per l'escassetat de xavalla i com a substitutiu d'aquesta.

Castellar del Vallès, 15 de juliol del 1937.

El President del Consell Municipal,
V. ROCA

Totes les monedes aniran avalades, al revés, amb l'escut

19-3-37

Una lletra i una aclaració

En data nou de l'actual, vaig adreçar al President de la Conselleria de Cultura local, la lletra següent: «Ciutadà Conseller de Cultura. Present—Distingit ciutadà: Salut—Respectuós, com és norm a en mi, amb els que per voluntat popular tenen al seu càrrec la direcció de la cosa pública—encara que detesto les comminacions més o menys pretorianes i fora de lloc—i responent al vostre «exigeixo», us dic: Que a l'esmentar genèricament uns pares no ha estat per altra cosa que per a què aquells es donessin per al·ludits i rectificassin si ho creien convenient. Mai, per a què ningú coercitivamente (encara que molts bé s'ho mereixien) ni que es tractés de l'Autoritat, pogués, per culpa meua, obligar-los a canviar de tàctica.—Per tant, sols em resta dir-vos que la finalitat del treball per vós esmentat, no és altra que aportar el meu granet de sorra a l'obra comuna de corregir deficiències, que—com vós diu—entre tots hem de portar a cap. Bo i reconeixent per endavant, que són difícils per a fer tasca definitiva els moments que estem vivint —Cordialment us saluda.—L'Amic dels Infants N.º 1».

Ara em crec obligat a fer constar que

em considero honorat pel fet d'haver-se ocupat del meu treball, publicat al número 227 d'aquest setmanari, el Conseller de Cultura, i no cal dir com em plau la coincidència en l'apreciació del problema referent a l'educació dels infants, sobretot en la part que podríem dir-ne bàsica, i també em satisfà que el meu plany hagi trobat ressò on pot fer-se molt encaminat a millorar l'ambient en què es mouen els nois i noies de la localitat. Però cal reconèixer que amb tot i els bons desitjos de les Autoritats, poc en sentit positiu podrà fer-se si molts pares no procuren superar-se fent un esforç de voluntat per tal de desprendre's de tot el llast de prejudis i vetllar per a què els seus fills no continuïn donant lloc a què alguns dels forasters que ens visiten puguin exclamar—com s'ha donat ja algun cas—«Quina llàstima que a un poble tan simpàtic, pel ben cuidat, i d'una situació privilegiada, hi hagi una xicalla tan mal educada!»

I referint-me a la interjecció «Oh, la coeducació!», que no es cregui ningú que jo sóc un detractor sistemàtic—ni tampoc per les meves «concepcions antiquades», encara que en aquest cas seria una conse-

qüència lògica, ja que l'abundància de cabells blancs m'evidencia que la vellesa se m'apropa, i per tant, que vaig adquirint categoria, vulgues que no, d'antiquat—de la forma bisexual d'educar els infants, sinó que bo i considerant els avantatges que pugui tenir el sistema coeducatiu sobre la manera, generalment rutinària, practicada fins fa poc, crec que no pot reeixir perquè per a lograr-ho fóra precis, prèviament, «coeducar» a molts pares per accident, els quals, en el millor dels casos, no poden fer altra cosa que anul·lar el que puguin fer de bo els professors a l'escola.

Això no vol pas dir que hàgim de deixar que «corri la bola», com vulgarment es diu, sinó tot el contrari. Tots, els pares, els mestres, les Autoritats i el mateix que els veïns tots, sense distinció d'ideari, hem d'encaminar els nostres esforços a apartar els infants castellarencs de l'abisme que l'actual convulsió ha obert als peus de tots els infants d'Ibèria, ja que tot el que farem en l'esmentat sentit ens serà regratat amb escreix, quan aquells—ja homes i rectors de totes les activitats de la vida local—podran fer-se càrrec de l'esforç que a profit d'ells realitzà la generació anterior a la seva. Però encara que tinguéssim la seguretat que no ens ho agraïran els interessats, hau-

riem de fer el mateix—que no és altra cosa que complir amb el més estricte dels deures—considerant-nos ben pagats amb la satisfacció íntima d'haver complert amb els més elementals dictats que ens imposa la civilització.

L'AMIC DELS INFANTS N.º 1

Ha caigut un heroi

*No cull que siguis un
anònim més, el teu
valor i heroisme és
tan valuós com el d'al-
gun camarada que va
caure conegut per tots.*

Per a tu, llegidor, és l'heroi desconegut; per a nosaltres, l'amic i camarada de lluita.

Camarada Duch! Tu no has mort, tu continues vivint entre nosaltres. Encara que jove, eres ja vell, les teves persecucions, els teus dolors soferts anteriorment, et donaren un tremp d'acer per a lluitar sense descans ni desmai contra tot el que significava explotació i tirania, culminant la teva audàcia trobant la mort en aquestes àrides terres aragoneses.

El teu sacrifici per la causa no serà estèril, els combatents perteneixents al Primer Batalló, 117 Brigada Mixta, tenim en tu, el guia per a continuar batent als que et donaren la mort.

I tu, mare d'aquest heroi, recorda'l, però no ploris, fou un home i això basta per a consolar-te, el teu estoïcisme servirà d'exemple a altres mares que estan i estaran en el mateix cas.

Els combatents i amics quedem amb el puny alçat, símbol de venjança.

F. PEÑA

Front d'Aragó. Almonacid de la Cuba, 22-6-37.

Màximes i pensaments

d'homes cèlebres

De MADAME SARTORY.—Cal oblidar el passat, patir i fruit el present i resignar-se amb el pervindre.

De SANTAL-DUPAY.—El cor de l'home fou creat per a ésser el santuari de la virtut, i, sovint, no és més que el refugi del vici.

De SENECA.—Tot ho hem de consultar a l'amic, més, primer hem de consultar si ho és de debò.

De CERVANTES.—Voler lligar la llengua dels murmuradors és com voler posar portes al camp.

LES LLETRES

L'hoste invisible

Aquesta nit jo t'obriré la porta.
Com cada nit. La porta esbatanada,
oferidora, boi esguardant l'horta.
Entraràs, company nou. Damunt la prada,
la lluna plena, plena de misteri,
t'enviarà un salut de placidesa.
Aquesta nit, oh, Mestre! L'hemisferi
tindrà un esc'at novíssim de bellesa.
La meua solitud serà tan plena
de ta imatge invisible, que cada hora
em semblarà un minut de pau serena.
Aquesta nit seuré a la teua vora!
I tu que saps les rutes infinites,
que has seguit les muntanyes dels planetes,
em contaràs el curs de tes visites
a les terres llunyanes dels poetes.
Em parlaràs sota la lluna clara
del misteri dels móns inviolables
que has vist enllà i dels que has de veure encara
errívols pels abismes insondables.
Aquesta nit la porta serà oberta
perquè puguis entrar dins la cabanya
i la puguis omplir—si és tan deserta!...—
de les flaires subtils de la muntanya.
I espargeixis en mi l'incontenible
desig de saber el cant de la natura,
amb la teua fornida mà invisible,
sobre el curs de la meua desventura.
Oh, Mestre generós! Sols la nit pia
pot acostar-nos. Sols la set humana
pot haver-nos creat la companyia.
El desig de saber és qui ens agermana.
Jo sé que aquesta nit vindràs encara
i em cobriràs la pensa de tendresa
oh, amic fidel, que estimo com un pare!
Tornaré a veure avui la llar encesa
pel teu verb encisant, hoste invisible.
Arboraràs la llenya dels meus versos
i trobaré la pensa més sensible
per compondre els poemes més diversos.
Et diré així: «Salut, amic eteri,
etern amic de les fornoses hores
que vén a il·luminar el meu captiveri
amb la llum inquieta dels defores!»
I aleshores, diràs la lletania
dels astres, dels espais inavarcables,
de la llum, de fosca, de la Via
immensa, dels abims interminables,
de la Mort, del misteri de la Vida,
de l'Esperit Ignor, del Jo invisible,
de l'Increat, de l'ànima absorbida,
de tot el que no es veu i és intangible...

Avui, entre tots dos, sota l'imperi
de la lluna manyaga i pudorosa
esquinçarem la tela del misteri
de la Nit atraient i basardosa.

RAMON MOIX

NOTICIARI

ACORDS D'ALGUNES ASSEMBLEES

El passat diumenge, conforme anunciàvem, va tenir lloc una reunió extraordinària d'associats a la Mútua Castellarenca, en el Saló Municipal d'Espectacles, presidida per la Junta Directiva interina, la qual exposà la situació econòmica de la mateixa amb tot detall, resultant-ne un dèficit bastant crescut i proposant la manera d'anivellar l'economia i evitar l'augment del dèficit, pel qual deuriem haver-se de modificar forçosament alguns articles dels vigents Estatuts.

És molt de doldre que una entitat composta de 385 socis, solament n'hi concorreguessin una trentena a l'Assemblea, en virtut del qual en concret s'acordà facultar a la Directiva per tal d'estudiar ben detingudament el cas d'esmena dels articles que en deuen ésser objecte i convocar novament als associats de seguida que la Junta ho tingui enllestit per l'aprovació o desestimació dels mateixos i allavors procedir també al nomenament definitiu de la mateixa.

El dilluns també va tenir lloc en el Saló Municipal d'Espectacles l'Assamblea d'afiliats pertanyents a les Seccions Fabril, Tèxtil i annexes, convocats pel Sindicat U.G.T. El nombre d'assistents a la mateixa fou molt limitat, obrint l'acte el company Vilanova, que junt amb altres elements de Junta de l'esmentada Sindical, ocupaven la Presidència i procedint-se a la constitució definitiva del Sindicat Fabril, Tèxtil i annexes i quedant nomenats els companys de la Junta Directiva, els quals avui es reuniran per fer-se el repartiment de càrrecs.

EL PROBLEMA DE LA XAVALLA

Davant el problema que representa la cada dia més persistent carència de xavalla, el Consell Municipal fent-se càrrec de la importància que pel comerç de la població representa, acordà fa uns dies, la confecció d'uns cartrons de 5, 10 i 25 cèntims en substitució d'aquella moneda, el tamany dels quals serà aproximadament igual al de les monedes de coure, llevat dels de 25 cèntims que seran ovalats.

Ja n'hem vist alguns i pensem que donaran força resultat, quedant a la vegada resolt el que certs establiments forçosament tenen que emprar altres procediments per a poder efectuar els canvis.

Per tota la setmana entrant, sabem que el Consell Municipal començarà l'expedició al públic.

LA PISCINA PUBLICA

Es troben ja molt adelantades les obres de construcció de la piscina pública i per tal d'intensificar les mateixes i amb el fi de poguer ésser inaugurada com més aviat millor, puix el temps apremia, a partir de la setmana entrant s'establiran dos tornos de paletes i manobres.

També pel Consell Municipal s'acordà enrunar la paret vella existent al Carrer del Centre, treball que ja s'està portant a terme, el qual farà que la Plaça on s'està construint la piscina sigui més espaiosa i en conjunt l'esmentat carrer apareixi més esvelt.

LA RECAPTACIO TOTAL PRO CREU ROJA

Conforme prometérem en la nostra anterior edició i coneixedors del total recaptat a la localitat a profit de la Creu Roja de Sabadell, amb molt gust i satisfacció consignem que la suma total és la de 2.048 pessetes.

En nom de la Comissió, moltes gràcies a tots.

EL TEMPS

Aquesta setmana, la calor s'ha deixat

sentir en el seu grau màxim, sobretot de dies i a causa de la mateixa i la persistent sequedat, fan que la majoria de fonts del nostre terme hagin minvat de debò.

Des d'ahir que la temperatura ha canviat per haver sortit grans nuvolades que fan preveure un canvi atmosfèric; tan debò que aquest canvi originés una bona pluja.

NAIXEMENT

Dia 9. — Aurora Ventura Plumed, filla d'Isidre i d'Aurora.

DEFUNCIO

Dia 12. — La mateixa nena.

Sentim vivament que el goig dels pares i familiars hagi resultat frustat.

TORN DEL RAM D'ALIMENTACIO

Prosseguint el torn establert pel ram d'alimentació, el pròxim diumenge, li pertany restar obert de 8 a 1 del matí, el següent establiment:

Ramon Serratusell - Carrer Molí.

FARMACIA de torn per a diumenge, Torras, 11

Castellarencs:

Subscriviu-vos

a

“La Farga”

és el setmanari al
servei de tot el poble